

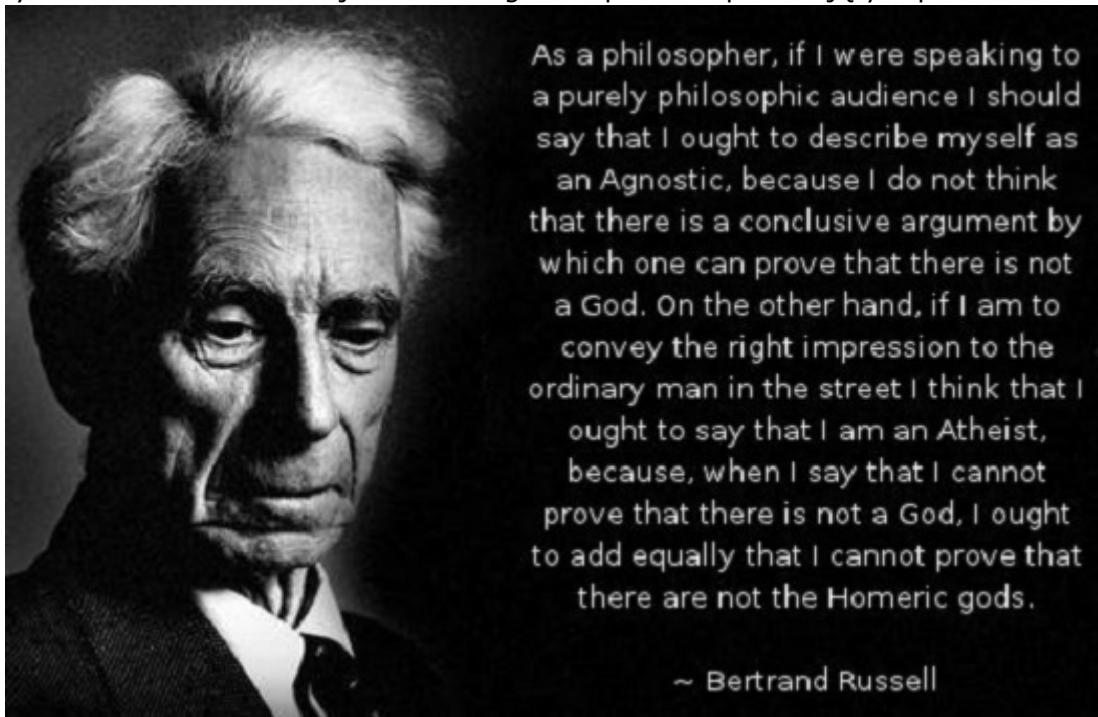
Świat agnostyka - podsumowanie

Autor tekstu: **Ryszard Parosa**

Niniejszy cykl stanowił próbę opisaną bardzo osobistego „widerzenia” **struktury otaczającego świata i sensu istnienia** sformułowaną przez człowieka niepodatnego na prymitywną indoktrynację religijną, próbującego wyjaśniać niektóre zjawiska i procesy w oparciu o niepełną, jednak wciąż uzupełnianą wiedzę z różnych dziedzin. Zawiera szereg zestawionych informacji naukowych (raczej na poziomie popularnonaukowym) oraz rozważania o charakterze ontologicznym z kilkoma hipotezami wykraczającymi raczej poza zakres i obecne zainteresowania szeroko rozumianej nauki. Wynika to z wewnętrznej potrzeby dookreślenia się jako osobnika, który poza realizacją zwykłych potrzeb życiowych, takich jak zdobywanie pożywienia, spanie i wykonywanie wielu innych zwykłych czynności codziennych znalazł czas na zebranie i usystematyzowanie ważnych aspektów związanych z określeniem sensu życia, poglądów na religię i generalnie wizji świata teraz oraz w przyszłości. Jest to jakby deklaracja poglądów człowieka, którego można określić jako agnostyka, szukającego wiedzy pozwalającej na możliwie głębokie rozumienie otaczającego świata, ale ze świadomością własnych ograniczeń.

Celem zamieszczonych zapisów nie jest oczywiście potępienie wszystkich religii i postulowanie ich eliminacji z życia społeczeństw. Chodzi raczej o ograniczenie często bardzo niebezpiecznego wpływu „urzędników” różnych bogów: biskupów, księży, imamów itp. przekazujących tzw. nauki w sposób dający im olbrzymią, niekontrolowaną władzę i czyniących wiele zła. Stąd postulat możliwie szerokiego propagowania rzetelnej wiedzy i ukształtowania odruchu krytycznej oceny napływających strumieni informacji, poglądów i doktryn. Właśnie edukacja i tzw. racjonalność ocen są najbardziej postulowanymi kierunkami działań w społeczeństwach. Bez tego szanse przetrwania ludzkości i jej dalszy rozwój wydają się być skrajnie zagrożone.

Opisanie kilku potencjalnych zagrożeń dla ludzkości związanych ze zjawiskami naturalnymi i procesami powodowanymi także przez ludzi, ma przede wszystkim pokazać i podkreślić jak ludzie są bezradni i zupełnie niezdolni do skutecznego zapobiegania oraz przeciwdziałania skutkom możliwych katastrof. Mimo olbrzymiego postępu nauki skala możliwych niszczących zjawisk naturalnych może być tak wielka, że posiadane środki techniczne są wręcz śmiesznie niewystarczające. Musimy mieć tego świadomość, gdyż modły do któregośkolwiek z bogów na pewno nam nie pomogą. Konieczna jest rzetelna wiedza o potencjalnych zagrożeniach i duży wysiłek związany z badaniami oraz rozwojem technologii oraz procedur pozwalających przetrwać katastrofy.



ciągle uczący się, mający świadomość swoich ograniczeń poznawczych i opierający się na racjonalnym myśleniu agnostycy są środowiskiem szczególnie predysponowanym do podejmowania wysiłku intelektualnego związanego ze studiowaniem tego typu zagadnień, wykraczających zwykle poza zakres zainteresowania nawet przez osoby dobrze wykształcone.

Wydaje mi się, że dla rozumienia otaczającej nas rzeczywistości niezwykle ważne jest śledzenie rozwoju nauki, szczególnie tych dziedzin, które mogą dostarczyć informacji o strukturze materii, jej własnościach oraz (a może przede wszystkim) o wszechświecie, w tym o hipotetycznej „historii” naszego wszechświata od tzw. „Wielkiego Wybuchu”. Szybko rozwijająca się nowoczesna kosmologia z rosnącymi możliwościami obserwacji oraz powstające modele budowy i rozwoju wszechświatów (multi-wszechświatów) w sposób oczywisty wpływają na światopogląd ludzi tym się interesujących. Można bowiem bezkrytycznie przyjąć wyjaśnienia serwowane przez przekazy religijne lub też starać się głębiej rozumieć świat. Mimo świadomości podstawowych, wręcz fundamentalnych ograniczeń ludzkiego umysłu, opisanych pokrótce w niniejszym eseju. Jak możemy bowiem zrozumieć podstawowe własności materii, budowę wszechświata, zjawisko życia itp. — jeśli nie rozumiemy co to „niewidoczna materia” i „ciemna energia”, to jest dwa dominujące „składniki” obserwowanego wszechświata?

W świetle powyższego, rozważania dotyczące ewentualnego istnienia jakiegoś boga będącego siłą sprawczą naszego świata jest w pewnym stopniu absurdalne: to jest tak jak wymagać od nietoperza opisu pięknej tęczycy i żądania od tego nietoperza wyjaśnienia istoty tego zjawiska.

Świadomość nieogarniętej dla ludzkiego umysłu złożoności świata i to oparta na możliwie dobrej znajomości najważniejszych odkryć naukowych połączona z nie odrzucaniem „a priori” sfery metafizycznej — to moim zdaniem najważniejsze cechy agnostyka.



Jest to „filozofia” znacznie różniąca się od postawy ateistycznej, opartej na prostej negacji wszelkich przekazów religijnych, ale bez próby znajdowania swojego „wyjaśnienia” istoty otaczającej nas rzeczywistości. Nie wystarczy bowiem sama negacja przekazów religijnych i zdecydowane twierdzenie o nieistnieniu Boga. Ja także odrzucam wszystkie przekazy religijne jako niedoskonałe twory ludzi, ale absolutnie nie mogę wykluczyć jakiegokolwiek fragmentu prawdy metafizycznej. Po pierwsze nie mamy jednoznacznej definicji Boga — co rozumiemy przez to określenie? Oczywiście obraz bogów o cechach antropologicznych, podobnych do ludzi i z wieloma „ludzkimi” cechami jest absurdalny. Jeśli jednak rozszerzymy definicję Boga na skomplikowaną, niepojętą dla nas strukturę rzeczywistości zarówno w zakresie poznawalnej, opisywalnej przez rozwijającą się naukę jak i być może nawet jakiegokolwiek nazwijmy ją „metafizycznej” strukturze nieosiągalnej dla ludzi — to taki opis nie ma nic wspólnego ze znanymi religiami, ale stwarza pole do prób coraz pełniejszego poznania tego, co jest dla nas do końca niepoznawalne.

Jest to deklaracja wiecznie uczącego się, poszukującego i wątpiącego agnostyka.

Ryszard Parosa

Doktor inżynier. Absolwent Politechniki Wrocławskiej (1972).
Twórca technologii unieszkodliwiania azbestu (Microwave Thermal Treatment). Przewodniczący rady nadzorczej spółki Aton High Technology z Wrocławia.

[Pokaż inne teksty autora](#)



(Publikacja: 05-05-2014)

[Oryginał..](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,9647) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,9647>)

Contents Copyright © 2000-2012 Mariusz Agnosiewicz
Programming Copyright © 2001-2012 Michał Przech

Właścicielem portalu Racjonalista.pl jest Fundacja Wolnej Myśli.
Autorem portalu jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tego portalu i jakiegokolwiek jego części.

Wszystkie elementy tego portalu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tego portalu oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tego portalu i nie korzystać z jego zasobów.

Informacje zawarte na tym portalu przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów portalu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na portalu. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki prezentuje.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych portalu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl